

Formulating an Appropriate Approach to Achieve Social Sustainability Based on Identifying Socio-Economic Vulnerabilities in Andisheh New Town

1. Seyed Amir Chavoshi¹: Department of Geography and Urban Planning, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran

2. Naser Eghbali^{2*}: Department of Geography and Urban Planning, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

3. Azita Rajabi³: Department of Geography and Urban Planning, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran

*Corresponding Author's Email Address: nasereghbali@iau.ir

How to Cite: Chavoshi, S. A., Eghbali, N., & Rajabi, A. (2025). Formulating an Appropriate Approach to Achieve Social Sustainability Based on Identifying Socio-Economic Vulnerabilities in Andisheh New Town. *Manifestation of Art in Architecture and Urban Engineering*, 3(1), 1-18.

Abstract:

This study aims to identify and prioritize socio-economic vulnerabilities and propose an appropriate approach to achieve social sustainability in Andisheh New Town. The research is applied in purpose and descriptive-analytical in nature, conducted using both documentary and field methods. The statistical population included 116,062 residents of Andisheh New Town (based on the 2016 census), from which 384 participants were selected through Cochran's formula. Data were collected via questionnaires and analyzed using non-parametric tests, one-sample t-tests, and the IHWP prioritization model. In addition, a two-stage Delphi method was applied to validate and refine the social sustainability indicators. The results revealed that reducing income inequality, enhancing security, and strengthening social capital are the most significant strategies for achieving social sustainability ($p < 0.05$). Indicators such as social trust, citizen participation, access to healthcare and educational services, quality of life, cultural identity, and sense of belonging were rated above average. Conversely, indicators such as income inequality, inter-ethnic income gaps, and urban crime rates were rated below desirable levels. The study also highlighted strategic pathways including economic empowerment, improvement of infrastructure and urban services, strengthening local governance, and preservation of cultural heritage. The findings underscore that achieving social sustainability in Andisheh New Town requires addressing socio-economic vulnerabilities through enhancing social equity, fostering cohesion and social capital, ensuring balanced infrastructural development, and improving overall quality of life. These strategies provide valuable insights for urban policymakers and planners to promote sustainable development in Iran's new towns.

Keywords: Social sustainability, socio-economic vulnerabilities, income inequality, social capital, Andisheh New Town

Received: 06 February 2025

Revised: 01 May 2025

Accepted: 08 May 2025

Published: 20 June 2025

تبیین رویکرد مناسب جهت تحقق پایداری اجتماعی براساس شناسایی آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی موجود در شهر جدید اندیشه

۱. سید امیر چاوشی^{id}: گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲. ناصر اقبالی^{id*}: گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

۳. آرزیتا رجیبی^{id}: گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: nasereghbali@iau.ir

نحوه استناددهی: چاوشی، سید امیر، اقبالی، ناصر، و رجیبی، آرزیتا. (۱۴۰۴). تبیین رویکرد مناسب جهت تحقق پایداری اجتماعی براساس شناسایی آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی موجود در شهر جدید اندیشه. تجلی هنر در معماری و شهرسازی، ۳(۱)، ۱۸-۱.

چکیده

هدف پژوهش حاضر شناسایی و اولویت‌بندی آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی و تبیین رویکردی مناسب برای تحقق پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه است. پژوهش از نوع کاربردی و با ماهیت توصیفی-تحلیلی انجام شد. گردآوری داده‌ها به روش اسنادی و میدانی صورت گرفت. جامعه آماری شامل ساکنان شهر جدید اندیشه (۱۱۶,۰۶۲ نفر براساس سرشماری ۱۳۹۵) بود که با استفاده از فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار پژوهش پرسشنامه و روش تحلیل داده‌ها شامل آزمون‌های ناپارامتری، آزمون تی تک‌نمونه‌ای و مدل اولویت‌بندی IHWP بود. علاوه بر این، برای اعتبارسنجی شاخص‌ها از روش دلفی در دو مرحله بهره‌گیری شد. نتایج نشان داد که از منظر ساکنان، کاهش نابرابری درآمدی، ارتقای امنیت و تقویت سرمایه اجتماعی از مهم‌ترین اولویت‌ها برای دستیابی به پایداری اجتماعی هستند ($p < 0.05$). همچنین شاخص‌هایی نظیر اعتماد اجتماعی، مشارکت شهروندان، دسترسی به خدمات آموزشی و بهداشتی، کیفیت زندگی، هویت فرهنگی و احساس تعلق به شهر در سطح بالاتر از حد متوسط ارزیابی شدند. در مقابل، شاخص‌هایی چون ضریب جینی درآمد، تفاوت درآمدی بین گروه‌های قومی، و میزان جرائم شهری کمتر از حد مطلوب بودند. راهبردهای پیشنهادی شامل توانمندسازی اقتصادی، ارتقای کیفیت زیرساخت‌ها، تقویت حکمرانی محلی، و حفظ میراث فرهنگی است. پژوهش حاضر تأکید می‌کند که تحقق پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه مستلزم تمرکز بر کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی از طریق عدالت اجتماعی، تقویت انسجام و سرمایه اجتماعی، توسعه متوازن زیرساخت‌ها و ارتقای کیفیت زندگی است. این راهبردها می‌توانند در سیاست‌گذاری شهری و برنامه‌ریزی برای توسعه پایدار شهرهای جدید ایران مورد استفاده قرار گیرند.

کلیدواژگان: پایداری اجتماعی، آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی، نابرابری درآمدی، سرمایه اجتماعی، شهر جدید اندیشه.

تاریخ دریافت: ۱۸ بهمن ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۴

تاریخ انتشار: ۳۰ خرداد ۱۴۰۴

مقدمه

پایداری اجتماعی به عنوان یکی از ارکان توسعه پایدار شهری، در دهه‌های اخیر جایگاه ویژه‌ای در سیاست‌گذاری‌های شهری و برنامه‌ریزی سکونتگاه‌های انسانی یافته است. شهرهای جدید در ایران با هدف کاهش فشار جمعیتی کلان‌شهرها و ایجاد فضایی برای بهبود کیفیت زندگی طراحی شدند، اما در عمل با چالش‌های اجتماعی و اقتصادی متعددی مواجه گردیدند که مانع تحقق اهداف اولیه آن‌ها شد (1). این چالش‌ها شامل مسائلی همچون فقر شهری، بیکاری، ضعف انسجام اجتماعی، کاهش سرمایه اجتماعی و نابرابری در دسترسی به خدمات و زیرساخت‌ها بوده است (Arshad, 2014 #273775;2). از این رو بررسی آسیب‌شناسی اجتماعی-اقتصادی و یافتن رویکردهای مناسب برای تحقق پایداری اجتماعی در شهرهای جدید، ضرورتی انکارناپذیر به شمار می‌رود.

مفهوم پایداری اجتماعی ابتدا در چارچوب کلی توسعه پایدار با تأکید بر ابعاد زیست‌محیطی و اقتصادی مطرح شد، اما از دهه ۱۹۹۰ به بعد توجه به ابعاد اجتماعی نیز در دستور کار قرار گرفت (3). این مفهوم بیانگر ضرورت ایجاد عدالت اجتماعی، افزایش امنیت و اعتماد اجتماعی، تقویت مشارکت شهروندی، ارتقای کیفیت زندگی و حفظ هویت فرهنگی در بستر شهرها است (4). پایداری اجتماعی زمانی محقق می‌شود که سیاست‌گذاری‌ها علاوه بر رفع نیازهای مادی شهروندان، به ابعاد معنوی و فرهنگی زیست شهری نیز توجه کنند (5).

شهر جدید اندیشه به عنوان یکی از نمونه‌های مهم شهرهای جدید کشور، به رغم طراحی اولیه با اهداف جمعیت‌پذیری و کاهش فشار کلان‌شهر تهران، با چالش‌های متعددی روبه‌رو است. مطالعات نشان می‌دهد که مشکلاتی همچون ضعف خدمات شهری، نابرابری اجتماعی، فقدان زیرساخت‌های مناسب و نبود برنامه جامع برای توسعه اقتصادی از عوامل اصلی ناکامی در تحقق اهداف این شهر به شمار می‌روند (Kalantari Khalilabad, 2022 #273783;6). همچنین ارزیابی‌ها حاکی از آن است که تهدیدات ناشی از مهاجرت گسترده، تنوع فرهنگی بدون مدیریت کارآمد، و ناامنی اجتماعی به عنوان آسیب‌های جدی، بر پایداری اجتماعی این شهر اثرگذار بوده‌اند (Hataminejad, 2014 #273779;7).

ادبیات پژوهشی نشان می‌دهد که بررسی پایداری اجتماعی در شهرهای جدید تنها محدود به ابعاد کمی مانند توزیع خدمات یا سطح درآمد نیست، بلکه شاخص‌هایی همچون اعتماد اجتماعی، سرمایه اجتماعی، انسجام فرهنگی و احساس تعلق به مکان نیز اهمیت اساسی دارند (Zamani, 2018 #273802;8). از این منظر، شهرهایی که توانسته‌اند ساختار اجتماعی همگن و هم‌افزا ایجاد کنند، موفق‌تر به سمت تحقق توسعه پایدار حرکت کرده‌اند (9). در این راستا، تجربه بین‌المللی نیز اهمیت دارد؛ به عنوان نمونه، پژوهش‌ها در کره جنوبی نشان داده است که سیاست‌گذاری‌های شهری در زمینه احداث شهرهای جدید و کمربند‌های سبز در سئول، اگرچه با اهداف کلان اقتصادی و زیست‌محیطی همراه بوده است، اما چالش‌های اجتماعی همچنان پایدار مانده‌اند (10).

از سوی دیگر، نقش سرمایه اجتماعی و مشارکت مردمی به عنوان یکی از ارکان اصلی پایداری اجتماعی همواره مورد تأکید محققان بوده است. شواهد حاکی از آن است که در شرایط بحران یا بلایای طبیعی، جوامعی با سرمایه اجتماعی بالاتر آسیب‌پذیری کمتری را تجربه کرده‌اند (Ramli, 2022 #273807;11). این امر نشان می‌دهد که توجه به شاخص‌های اجتماعی-فرهنگی در شهرهای جدید نه تنها در زمان عادی بلکه در شرایط بحرانی نیز می‌تواند کارکردی حیاتی داشته باشد.

تحقیقات داخلی نیز به طور مکرر بر ضعف ساختاری شهرهای جدید ایران در دستیابی به شاخص‌های توسعه پایدار تأکید کرده‌اند. برای نمونه، نتایج پژوهشی در شهر جدید سهند نشان داد که وضعیت شاخص‌های توسعه پایدار در تمامی ابعاد پایین‌تر از حد انتظار بوده و تنها در مناطقی که زیرساخت‌ها و خدمات شهری به طور کامل تری شکل گرفته، شرایط مطلوب‌تر بوده است (12). به همین ترتیب، مطالعه‌ای در شهر جدید پردیس بیانگر تأثیر مستقیم سیاست‌های کلان مدیریتی و کمبود زیرساخت‌های شغلی و خدماتی بر ناکامی این شهر در تحقق توسعه اجتماعی-اقتصادی بوده است (13).

با وجود این چالش‌ها، پژوهش‌ها بر امکان تدوین راهبردهای جامع برای غلبه بر آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی تأکید دارند. به عنوان نمونه، طراحی شهرهای جدید با رویکرد حساس به آب و اقلیم در ایران، امکان ایجاد پایداری در ابعاد زیست‌محیطی و اجتماعی را فراهم می‌کند (Zaheri, 2022 #273797; 14). همچنین، استفاده از رویکردهای نوین در طراحی معماری و شهرسازی می‌تواند به ارتقای کیفیت زندگی و کاهش نابرابری‌ها منجر شود (Hajian Zeidy, 2024 #273777; 15).

از منظر بین‌المللی نیز، شهرهای جدید در آفریقا و آسیا با چالش‌های مشابهی در زمینه تحقق پایداری اجتماعی مواجه بوده‌اند. به عنوان نمونه، در آفریقا بسیاری از پروژه‌های شهری جدید به دلیل ضعف در توجه به مسائل اجتماعی و فرهنگی با انتقادات جدی روبه‌رو شده‌اند (Korah, 2020 #273800; 3). همچنین در اروپای شرقی، تجربیات نشان داده است که نادیده گرفتن ابعاد اجتماعی و تمرکز صرف بر توسعه اقتصادی، منجر به تشدید آسیب‌های اجتماعی و نابرابری‌های شهری شده است (16).

از این رو، پژوهش حاضر با هدف شناسایی آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی در شهر جدید اندیشه و ارائه رویکردی جامع برای تحقق پایداری اجتماعی طراحی شده است. بر اساس شواهد موجود، مهم‌ترین چالش‌های این شهر در ابعاد اجتماعی شامل کاهش انسجام اجتماعی، ضعف سرمایه اجتماعی، احساس تعلق پایین و آسیب‌های نوپدید است (Fathi Ashtiani, 2019 #273776; 7). در بعد اقتصادی نیز عواملی همچون فقر، بیکاری و نابرابری درآمدی به عنوان اولویت‌های اصلی مطرح هستند (Mohseni, 2020 #273787; 17).

در نهایت، دستیابی به پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه نیازمند سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی یکپارچه است که ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و زیست‌محیطی را همزمان مورد توجه قرار دهد. این مهم تنها با بهره‌گیری از تجارب گذشته، استفاده از مدل‌های علمی و به‌کارگیری مشارکت شهروندان امکان‌پذیر خواهد بود (Nguyen, 2022 #273805; Rivke, 2020 #273792; 18). پژوهش حاضر می‌کوشد تا با تکیه بر شناسایی دقیق آسیب‌ها و اولویت‌بندی شاخص‌ها، راهبردهایی کارآمد برای ارتقای کیفیت زندگی شهروندان و تحقق پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه ارائه دهد.

مواد و روش تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و از نظر نوع و ماهیت، توصیفی-تحلیلی است و در بخش پژوهش اسنادی و پژوهش میدانی انجام شده است. که پژوهش اسنادی آن بخشی از پژوهش مبتنی بر مطالعه اسناد است که در بخشهای مختلف بررسی شده است و بخش میدانی پیمایشی تحقیق، پیمایشی به معنای اجرای پرسشنامه روی نمونه‌ای از جامعه آماری که از میان جمعیتی انتخاب میشوند بر اساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ تعداد جمعیت ۱۱۶۰۶۲ نفر بوده و از فرمول کوکران (با احتساب ضریب اطمینان ۹۵ و خطای ۵ درصد) نمونه آماری آن ۳۸۴ نمونه به دست آمده است. که در تحقیقات علوم

اجتماعی و علوم رفتاری دسته بندی شده و بیشتر از مشاهده و پرسشگری استفاده میشود و نتیجه ی آنها مورد تحلیل قرار می‌گیرد براساس نتایج به دست آمده از روش دلفی در دو مرحله، شاخص‌های متعددی برای پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه شناسایی و اولویت بندی شده‌اند. به طور کلی این پژوهش در قسمت مبانی نظری به روش اسنادی و در ادامه به روش میدانی و اسنادی ادامه می‌یابد. از نوع استفاده منبع داده‌ها هم به صورت ثانویه و هم اولیه عمل شده است و اطلاعات مورد جستجو آن کمی میباشد.

یافته‌ها

۱- تقویت هویت و انسجام اجتماعی:

که شامل طراحی فضاهای عمومی انسانی محور (ایجاد پارک‌ها، پیاده راه‌ها و مراکز فرهنگی محلی برای افزایش تعاملات اجتماعی) - برگزاری رویدادهای فرهنگی و بومی (جشنواره‌ها، بازارچه‌های محلی و فعالیت‌های داوطلبانه برای تقویت حس تعلق) - توجه به تنوع فرهنگی و مهاجرت (برنامه‌های همگرایی اجتماعی برای ساکنان مهاجر و بومی، با تمرکز بر کاهش شکاف‌های فرهنگی)

۲- کاهش آسیب‌های اجتماعی:

که شامل شبکه‌های حمایت اجتماعی محله‌ای (ایجاد مراکز مشاوره، خدمات مددکاری و حمایت از اقشار آسیب پذیر شامل زنان سرپرست خانوار، کودکان کار) - پیشگیری از جرم و ناامنی شهری (طراحی شهری مبتنی بر امنیت محیطی، بهبود روشنایی، مشارکت در پایش محله)

۳- توانمندسازی اقتصادی:

که شامل توسعه اقتصادی محلی و مشاغل خرد (حمایت از کسب و کارهای خانگی، بازارچه‌های محلی و صنایع دستی) - ایجاد زیر ساخت‌های اشتغال پایدار (جذب سرمایه گذاری در صنایع پاک و خدمات دانش بنیان، نزدیک به محل سکونت) - برنامه‌های آموزش کار آفرینی (با محوریت جوانان و زنان)

۴- مشارکت مردمی و حکمرانی محلی:

که شامل تقویت شوراهای محله‌ای (برای مشارکت در تصمیم گیری‌های شهری) - شفافیت و پاسخگویی مدیریت شهری (اطلاع رسانی عمومی در باره طرح‌ها و بودجه‌های شهری) - فرهنگ سازی برای مشارکت جمعی (تشویق به فعالیت‌های داوطلبانه و تعاونی‌های محلی)

۵- ارتقای کیفیت زیر ساخت‌ها و خدمات شهری:

که شامل دسترسی برابر به آموزش، سلامت و حمل و نقل (برای کاهش نابرابری) - طراحی شهری با نگاه عدالت فضایی (توزیع عادلانه امکانات بین محله‌ها و جلوگیری از تمرکز فقر یا حاشیه نشینی) - بهبود مسکن و فضاهای سبز (توسعه مسکن مقرون به صرفه و فضاهای باز برای سلامت روانی و اجتماعی)

۶- پایداری زیست محیطی پیوند خورده با اجتماع:

مدیریت پسماند محلی و آموزش شهروندان (برای حفظ محیط زیست شهری) - ترویج حمل و نقل پایدار (دوچرخه، پیاده روی، حمل و نقل عمومی برای کاهش آلودگی و هزینه) - فضاهای سبز چند منظوره (که هم کارکرد زیست محیطی و هم کارکرد اجتماعی داشته باشند)

۷- رصد و پایش مستمر آسیب‌ها:

ایجاد بانک داده اجتماعی و اقتصادی (برای شناسایی گروه‌های آسیب پذیر و اولویت بندی اقدامات) - سنجش رضایت و کیفیت زندگی ساکنان (به صورت

دوره‌ای برای اصلاح سیاست ها)

جدول ۱. آسیب‌های اجتماعی و اقتصادی براساس پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه

شاخص	بعد
ضریب جینی درآمد	عدالت اجتماعی
درصد جمعیت زیر خط فقر	
تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی/نژادی	
دسترسی برابر به خدمات عمومی و امکانات شهری	
میزان اعتماد اجتماعی	انسجام اجتماعی
میزان مشارکت در فعالیت‌های گروهی و داوطلبانه	
تنوع قومی و فرهنگی	
میزان جرائم و ناامنی در محلات مختلف	
میزان مشارکت در انتخابات محلی	مشارکت شهروندان
سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری	
تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال	
میزان استفاده از فناوری‌های ارتباطی و دسترسی به اطلاعات	
دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی	دسترسی به خدمات و امکانات
دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی	
دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی	
دسترسی به حمل و نقل عمومی	
میزان رضایت از زندگی در شهر	کیفیت زندگی
امید به زندگی	
میزان آلودگی هوا و صوتی	
دسترسی به مسکن مناسب و ارزان	
تعداد جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی	هویت و میراث فرهنگی
برنامه‌های حفاظت و احیای میراث فرهنگی	
فعالیت‌های فرهنگی و هنری	
احساس تعلق به شهر	

جدول ۲. آماره‌های توصیفی شاخص‌های آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی در راستای پایداری اجتماعی از نگاه ساکنان شهر جدید اندیشه

متغیر	تعداد	میانگین	میانه	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	آزمون نرمالیتی	نرمال است؟
ضریب جینی درآمد	۳۸۴	۲.۵	۲.۴	۸.۰	۲.۰	۸.۲	۲.۰p =	بله
درصد جمعیت زیر خط فقر	۳۸۴	۳.۲	۳.۰	۱.۱	۱.۰	۶.۲	۳.۰p =	بله
تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی/نژادی	۳۸۴	۲.۸	۲.۷	۹.۰	۳.۰	۹.۲	۱۵.۰p =	بله
میزان اعتماد اجتماعی	۳۸۴	۳.۶	۳.۷	۰.۱	۲.۰-	۷.۲	۲۵.۰p =	بله
میزان مشارکت در فعالیت‌های گروهی و داوطلبانه	۳۸۴	۳.۱	۳.۲	۲.۱	۱.۰-	۵.۲	۴.۰p =	بله
تنوع قومی و فرهنگی	۳۸۴	۴.۲	۴.۳	۷.۰	۳.۰-	۰.۳	۱.۰p =	بله
میزان جرائم و ناامنی در محلات مختلف	۳۸۴	۲.۱	۲.۰	۹.۰	۴.۰	۸.۲	۱۸.۰p =	بله
میزان مشارکت در انتخابات محلی	۳۸۴	۳.۸	۳.۹	۱.۱	۲.۰-	۶.۲	۳.۰p =	بله

سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری	۳۸۴	۳.۵	۳.۶	۰.۱	۱.۰-	۷.۲	= ۲۲.۰p	بله
تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال	۳۸۴	۳.۰	۳.۱	۲.۱	۰.۰	۴.۲	= ۵.۰p	بله
میزان استفاده از فناوری‌های ارتباطی و دسترسی به اطلاعات	۳۸۴	۴.۱	۴.۲	۸.۰	۴.۰-	۱.۳	= ۰.۸.۰p	بله
دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی	۳۸۴	۴.۵	۴.۶	۶.۰	۵.۰-	۲.۳	= ۰.۶.۰p	بله
دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی	۳۸۴	۴.۰	۴.۱	۹.۰	۳.۰-	۵.۲	= ۳۵.۰p	بله
دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی	۳۸۴	۳.۷	۳.۸	۱.۱	۲.۰-	۴.۲	= ۴۵.۰p	بله
دسترسی به حمل و نقل عمومی	۳۸۴	۳.۴	۳.۵	۲.۱	۱.۰-	۳.۲	= ۵.۰p	بله
میزان رضایت از زندگی در شهر	۳۸۴	۴.۲	۴.۳	۷.۰	۶.۰-	۴.۳	= ۰.۵.۰p	بله
امید به زندگی	۳۸۴	۴.۶	۴.۷	۵.۰	۷.۰-	۶.۳	= ۰.۳.۰p	بله
میزان آلودگی هوا و صوتی	۳۸۴	۲.۷	۲.۶	۰.۱	۵.۰	۹.۲	= ۱۲.۰p	بله
دسترسی به مسکن مناسب و ارزان	۳۸۴	۳.۳	۳.۴	۱.۱	۲.۰-	۶.۲	= ۲۸.۰p	بله
تعداد جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی	۳۸۴	۲.۹	۳.۰	۸.۰	۱.۰	۷.۲	= ۲.۰p	بله
فعالیت‌های فرهنگی و هنری	۳۸۴	۳.۹	۴.۰	۹.۰	۴.۰-	۱.۳	= ۰.۷.۰p	بله
احساس تعلق به شهر	۳۸۴	۴.۱	۴.۲	۸.۰	۵.۰-	۰.۳	= ۰.۹.۰p	بله

بر اساس داده‌های ارائه شده، می‌توان وضعیت یک شهر را از ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیرساختی مورد بررسی قرار داد. در زمینه اقتصادی، ضریب جینی درآمد که نشان دهنده میزان نابرابری درآمدی است، میانگین ۲.۵ و میانه ۲.۴ دارد که نسبتاً پایین است. همچنین درصد جمعیت زیر خط فقر با میانگین ۳.۲ و میانه ۳ درصد، در سطح متوسطی قرار دارد. تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی و نژادی نیز با میانگین ۲.۸ و میانه ۲.۷ نشان می‌دهد که شکاف درآمدی چندان بالا نیست. در بعد اجتماعی، میزان اعتماد اجتماعی با میانگین ۳.۶ و میانه ۳.۷ در سطح متوسط رو به بالایی قرار دارد. میزان مشارکت در فعالیت‌های گروهی و داوطلبانه نیز با میانگین ۳.۱ و میانه ۳.۲ در حد متوسط است. تنوع قومی و فرهنگی با میانگین ۴.۲ و میانه ۴.۳ نسبتاً بالا است. میزان جرائم و ناامنی در محلات با میانگین ۲.۱ و میانه ۲ در سطح پایینی قرار دارد. میزان مشارکت در انتخابات محلی با میانگین ۳.۸ و میانه ۳.۹ متوسط رو به بالا است. از نظر فرهنگی، سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری با میانگین ۳.۵ و میانه ۳.۶ در حد متوسط است. تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال با میانگین ۳ و میانه ۳.۱ متوسط است. میزان استفاده از فناوری‌های ارتباطی و دسترسی به اطلاعات با میانگین ۴.۱ و میانه ۴.۲ نسبتاً بالا است. در زمینه زیرساخت‌ها، دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی با میانگین ۴.۵ و میانه ۴.۶ بسیار خوب است. دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی با میانگین ۴ و میانه ۴.۱ در سطح خوبی قرار دارد. دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی با میانگین ۳.۷ و میانه ۳.۸ متوسط رو به بالا است. دسترسی به حمل و نقل عمومی با میانگین ۳.۴ و میانه ۳.۵ در حد متوسط است. در مجموع، میزان رضایت از زندگی در این شهر با میانگین ۴.۲ و میانه ۴.۳ نسبتاً بالا است. امید به زندگی نیز با میانگین ۴.۶ و میانه ۴.۷ در سطح خوبی قرار دارد. میزان آلودگی هوا و صوتی با میانگین ۲.۷ و میانه ۲.۶ متوسط رو به پایین است. دسترسی به مسکن مناسب و ارزان با میانگین ۳.۳ و میانه ۳.۴ در حد متوسط است. از نظر جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی، تعداد این جاذبه‌ها با میانگین ۲.۹ و میانه ۳ در سطح متوسطی قرار دارد. فعالیت‌های فرهنگی و هنری با میانگین ۳.۹ و میانه ۴ نسبتاً خوب است. احساس تعلق به شهر نیز با میانگین ۴.۱ و میانه ۴.۲ در سطح بالایی قرار دارد. لازم به ذکر است که این تفسیر بر اساس اطلاعات محدود ارائه شده است و برای تحلیل دقیق‌تر، نیاز به اطلاعات بیشتر و جزئیات بیشتر در مورد هر شاخص وجود دارد.

جدول ۳. وضعیت آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی در راستای پایداری اجتماعی از نگاه ساکنان شهر جدید اندیشه

شاخص	میانگین	انحراف معیار	تعداد	حد پایین ٪۹۵	حد بالا ٪۹۵	آزمون کروسکال-والیس	p-value کروسکال-والیس	وضعیت نسبت به حد وسط
ضریب جینی درآمد	۵.۲	۸.۰	۳۸۴	۳۹.۲	۶۱.۲	۳۴.۲	۱۲۶.۰	کمتر از حد وسط
درصد جمعیت زیر خط فقر	۲.۳	۱.۱	۳۸۴	۰.۵.۳	۳۵.۳	۸۹.۱	۱۶۹.۰	در حد وسط
تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی/نژادی	۸.۲	۹.۰	۳۸۴	۶۷.۲	۹۳.۲	۱۱.۲	۱۴۵.۰	کمتر از حد وسط
میزان اعتماد اجتماعی	۶.۳	۰.۱	۳۸۴	۴۶.۳	۷۴.۳	۶۲.۱	۲۰۳.۰	در حد وسط
میزان مشارکت در فعالیتهای گروهی و داوطلبانه	۱.۳	۲.۱	۳۸۴	۹۳.۲	۲۷.۳	۷۵.۱	۱۸۶.۰	در حد وسط
تنوع قومی و فرهنگی	۲.۴	۷.۰	۳۸۴	۱۱.۴	۲۹.۴	۲۱.۳	۰۷۳.۰	بالاتر از حد وسط
میزان جرائم و ناامنی در محلات مختلف	۱.۲	۹.۰	۳۸۴	۹۷.۱	۲۳.۲	۴۵.۲	۱۱۷.۰	کمتر از حد وسط
میزان مشارکت در انتخابات محلی	۸.۳	۱.۱	۳۸۴	۶۵.۳	۹۵.۳	۵۳.۱	۲۱۶.۰	در حد وسط
سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری	۵.۳	۰.۱	۳۸۴	۳۶.۳	۶۴.۳	۸۴.۱	۱۷۵.۰	در حد وسط
تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال	۰.۳	۲.۱	۳۸۴	۸۳.۲	۱۷.۳	۹۲.۱	۱۶۶.۰	در حد وسط
میزان استفاده از فناوری‌های ارتباطی و دسترسی به اطلاعات	۱.۴	۸.۰	۳۸۴	۹۹.۳	۲۱.۴	۶۷.۲	۱۰۲.۰	بالاتر از حد وسط
دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی	۵.۴	۶.۰	۳۸۴	۴۲.۴	۵۸.۴	۱۲.۴	۰۴۲.۰	بالاتر از حد وسط
دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی	۰.۴	۹.۰	۳۸۴	۸۷.۳	۱۳.۴	۲۴.۲	۱۳۵.۰	در حد وسط
دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی	۷.۳	۱.۱	۳۸۴	۵۵.۳	۸۵.۳	۶۸.۱	۱۹۵.۰	در حد وسط
دسترسی به حمل و نقل عمومی	۴.۳	۲.۱	۳۸۴	۲۳.۳	۵۷.۳	۸۱.۱	۱۷۸.۰	در حد وسط
میزان رضایت از زندگی در شهر	۲.۴	۷.۰	۳۸۴	۱۱.۴	۲۹.۴	۵۶.۳	۰۵۹.۰	بالاتر از حد وسط
امید به زندگی	۶.۴	۵.۰	۳۸۴	۵۴.۴	۶۶.۴	۲۳.۵	۰۲۲.۰	بالاتر از حد وسط
میزان آلودگی هوا و صوتی	۷.۲	۰.۱	۳۸۴	۵۶.۲	۸۴.۲	۳۲.۲	۱۲۸.۰	کمتر از حد وسط
دسترسی به مسکن مناسب و ارزان	۳.۳	۱.۱	۳۸۴	۱۵.۳	۴۵.۳	۹۴.۱	۱۶۴.۰	در حد وسط
تعداد جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی	۹.۲	۸.۰	۳۸۴	۷۹.۲	۰۱.۳	۰۸.۲	۱۴۹.۰	در حد وسط
فعالیت‌های فرهنگی و هنری	۹.۳	۹.۰	۳۸۴	۷۷.۳	۰۳.۴	۴۱.۲	۱۲۰.۰	در حد وسط
احساس تعلق به شهر	۱.۴	۸.۰	۳۸۴	۹۹.۳	۲۱.۴	۹۵.۲	۰۸۶.۰	بالاتر از حد وسط

بر اساس جدول ارائه شده، می‌توان نتایج زیر را استخراج کرد: ضریب جینی درآمد، تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی/نژادی، و میزان جرائم و ناامنی در محلات مختلف کمتر از حد وسط بوده و نشان‌دهنده وضعیت نامطلوب در این شاخص‌ها است. از طرف دیگر، تنوع قومی و فرهنگی، میزان استفاده از فناوری‌های

ارتباطی و دسترسی به اطلاعات، دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی، میزان رضایت از زندگی در شهر، امید به زندگی، و احساس تعلق به شهر بالاتر از حد وسط بوده و وضعیت مطلوبی را نشان می‌دهد. شاخص‌هایی مانند درصد جمعیت زیر خط فقر، میزان اعتماد اجتماعی، میزان مشارکت در فعالیت‌های گروهی و داوطلبانه، میزان مشارکت در انتخابات محلی، سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری، تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال، دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی، دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی، دسترسی به حمل و نقل عمومی، دسترسی به مسکن مناسب و ارزان، تعداد جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی، و فعالیت‌های فرهنگی و هنری در حد وسط قرار دارند. در جدول زیر، نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای برای راهبردهای کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی در راستای پایداری اجتماعی از نگاه ساکنان شهر جدید اندیشه آورده شده است. برخی از راهبردها معنی دار و برخی دیگر غیرمعنی دار شده اند.

جدول ۴. نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای برای راهبردهای کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی در راستای پایداری اجتماعی

راهبردها	میانگین نمونه	میانگین جامعه	انحراف معیار	مقدار تی	درجه آزادی	سطح معنی داری	معنی دار است
کاهش ضریب جینی درآمد	۸.۲	۰.۳	۶.۰	-۲۹.۴	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
کاهش درصد جمعیت زیر خط فقر	۲.۳	۰.۳	۹.۰	۱۱.۳	۳۸۳	۰.۰۲۰.۰	بله
کاهش تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی/نژادی	۶.۲	۰.۳	۸.۰	-۲۵.۶	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش میزان اعتماد اجتماعی	۸.۳	۰.۳	۷.۰	۲۹.۱۴	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش میزان مشارکت در فعالیت‌های گروهی و داوطلبانه	۵.۳	۰.۳	۹.۰	۹۴.۶	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش تنوع قومی و فرهنگی	۲.۴	۰.۳	۵.۰	۰۰.۳۰	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
کاهش میزان جرائم و ناامنی در محلات مختلف	۵.۲	۰.۳	۰.۱	-۲۵.۶	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش میزان مشارکت در انتخابات محلی	۷.۳	۰.۳	۸.۰	۹۴.۱۰	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری	۱.۴	۰.۳	۶.۰	۸۶.۲۲	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال	۲.۳	۰.۳	۱.۱	۲۷.۲	۳۸۳	۰.۲۳۵.۰	بله
افزایش میزان استفاده از فناوری‌های ارتباطی و دسترسی به اطلاعات	۳.۴	۰.۳	۷.۰	۵۷.۲۳	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی	۵.۴	۰.۳	۶.۰	۴۳.۳۱	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی	۱.۴	۰.۳	۸.۰	۱۹.۱۷	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی	۹.۳	۰.۳	۹.۰	۵۰.۱۲	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش دسترسی به حمل و نقل عمومی	۶.۳	۰.۳	۰.۱	۵۰.۷	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش میزان رضایت از زندگی در شهر	۲.۴	۰.۳	۷.۰	۴۳.۲۱	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش امید به زندگی	۶.۴	۰.۳	۵.۰	۰۰.۴۰	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
کاهش میزان آلودگی هوا و صوتی	۷.۲	۰.۳	۱.۱	-۴۱.۳	۳۸۳	۰.۰۰۷.۰	بله
افزایش دسترسی به مسکن مناسب و ارزان	۴.۳	۰.۳	۹.۰	۵۶.۵	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش تعداد جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی	۹.۲	۰.۳	۸.۰	-۵۶.۱	۳۸۳	۱۱۹۳.۰	خیر
افزایش برنامه‌های حفاظت و احیای میراث فرهنگی	۵.۳	۰.۳	۷.۰	۹۳.۸	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش فعالیت‌های فرهنگی و هنری	۱.۴	۰.۳	۹.۰	۳۱.۱۵	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله
افزایش احساس تعلق به شهر	۰.۴	۰.۳	۸.۰	۶۳.۱۵	۳۸۳	۰.۰۰۱.۰ <	بله

بر اساس نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای برای راهبردهای کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی در راستای پایداری اجتماعی از نگاه ۳۸۴ نفر از ساکنان شهر جدید اندیشه، می‌توان موارد زیر را استنباط کرد:

۱. کاهش ضریب جینی درآمد، کاهش تفاوت درآمد بین گروه‌های قومی/نژادی، و کاهش میزان جرائم و ناامنی در محلات مختلف، از راهبردهای معنی دار برای کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی هستند. این نتایج نشان می‌دهد که ساکنان، کاهش نابرابری درآمدی و افزایش امنیت را از اولویت‌های مهم می‌دانند.
 ۲. افزایش میزان اعتماد اجتماعی، افزایش میزان مشارکت در فعالیت‌های گروهی و داوطلبانه، افزایش تنوع قومی و فرهنگی، افزایش میزان مشارکت در انتخابات محلی، افزایش سطح آگاهی شهروندان از مسائل شهری، افزایش تعداد سازمان‌های غیردولتی و گروه‌های مدنی فعال، از راهبردهای معنی دار برای افزایش سرمایه اجتماعی و انسجام اجتماعی هستند. این نتایج نشان می‌دهد که ساکنان، تقویت روابط اجتماعی، مشارکت شهروندی و آگاهی عمومی را برای پایداری اجتماعی مهم می‌دانند.
 ۳. افزایش میزان استفاده از فناوری‌های ارتباطی و دسترسی به اطلاعات، یک راهبرد معنی دار برای افزایش دسترسی به فناوری و اطلاعات است.
 ۴. افزایش دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی، افزایش دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی، افزایش دسترسی به فضاهای عمومی، پارک‌ها و مراکز فرهنگی، و افزایش دسترسی به حمل و نقل عمومی، از راهبردهای معنی دار برای بهبود دسترسی به خدمات و امکانات عمومی هستند. این نتایج نشان می‌دهد که ساکنان، دسترسی برابر به امکانات شهری را برای پایداری اجتماعی ضروری می‌دانند.
 ۵. افزایش میزان رضایت از زندگی در شهر، افزایش امید به زندگی، و کاهش میزان آلودگی هوا و صوتی، از راهبردهای معنی دار برای ارتقای کیفیت زندگی هستند.
 ۶. افزایش دسترسی به مسکن مناسب و ارزان، افزایش برنامه‌های حفاظت و احیای میراث فرهنگی، افزایش فعالیت‌های فرهنگی و هنری، و افزایش احساس تعلق به شهر، از راهبردهای معنی دار برای حفظ و احیای هویت و میراث فرهنگی هستند.
 ۷. تنها راهبرد غیرمعنی دار، افزایش تعداد جاذبه‌های تاریخی و فرهنگی است. این نشان می‌دهد که از نظر ساکنان، افزایش تعداد جاذبه‌ها نسبت به سایر راهبردها، اولویت کمتری دارد.
- در مجموع، این نتایج نشان می‌دهد که ساکنان شهر جدید اندیشه، اهمیت زیادی برای کاهش نابرابری‌ها، افزایش امنیت، تقویت سرمایه اجتماعی، دسترسی برابر به امکانات شهری، ارتقای کیفیت زندگی و حفظ هویت و میراث فرهنگی قائل هستند و این موارد را از راهبردهای مهم برای کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی و دستیابی به پایداری اجتماعی می‌دانند.

۱- اولویت بندی ابعاد و شاخص‌های آسیب‌های اجتماعی شهر جدید اندیشه در راستای پایداری اجتماعی چگونه است؟

با توجه به جدول ذیل ستون "آسیب اجتماعی" شامل عناوین ۱۰ آسیب اجتماعی ذکر شده است. ستون "امتیاز نهایی" امتیازی است که هر آسیب با توجه به معیارهای ارزیابی مانند شدت، گستردگی، پایداری و غیره، با استفاده از مدل IHWP کسب کرده است. ستون "رتبه" رتبه هر آسیب را نسبت به سایر آسیب‌ها نشان می‌دهد. رتبه ۱ به معنای اولویت نخست است. ستون "X" میزان عضویت فازی هر آسیب در مجموعه آسیب‌های اجتماعی را نشان می‌دهد. ستون "I" میزان

عدم عضویت فازی هر آسیب در مجموعه آسیب‌های اجتماعی را نشان می‌دهد. با توجه به این جدول، "نابرابری و محرومیت اجتماعی" با امتیاز نهایی ۰.۸۵ و رتبه ۱، اولویت نخست از میان آسیب‌های اجتماعی است. در مقابل، "مشارکت ضعیف در تصمیم‌گیری" با امتیاز نهایی ۰.۶۱ و رتبه ۱۰، کمترین اولویت را از میان آسیب‌های اجتماعی دارد. این جدول می‌تواند به تصمیم‌گیرندگان و سیاست‌گذاران کمک کند تا بر اولویت‌ها و راهبردهای اجتماعی متمرکز شوند و منابع محدود را به درستی هدف‌گذاری کنند.

جدول ۵. اولویت‌بندی و رتبه‌بندی آسیب‌های اجتماعی به روش IHWP

آسیب اجتماعی	امتیاز نهایی	رتبه	X	I
نابرابری و محرومیت اجتماعی	۰.۸۵	۱	۰.۷۵	۰.۱۲
نامنی اجتماعی	۰.۸۱	۲	۰.۷۱	۰.۱۶
سرمایه اجتماعی پایین	۰.۷۹	۳	۰.۶۹	۰.۱۹
انسجام اجتماعی پایین	۰.۷۶	۴	۰.۶۵	۰.۲۳
آسیب‌های اجتماعی خاص	۰.۷۴	۵	۰.۶۲	۰.۲۷
کیفیت پایین زندگی	۰.۷۲	۶	۰.۵۹	۰.۳۱
فرسایش ارزش‌ها و میراث فرهنگی	۰.۶۹	۷	۰.۵۶	۰.۳۵
هویت و احساس تعلق پایین	۰.۶۶	۸	۰.۵۳	۰.۳۹
ضعف نهادهای اجتماعی و مدنی	۰.۶۳	۹	۰.۴۹	۴۳.۰
مشارکت ضعیف در تصمیم‌گیری	۰.۶۱	۱۰	۰.۴۶	۰.۴۷

۲- اولویت‌بندی ابعاد و شاخص‌های آسیب‌های اقتصادی شهر جدید اندیشه در راستای پایداری اجتماعی چگونه است؟

با توجه به جدول ذیل ستون "آسیب اقتصادی" شامل عناوین ۱۱ آسیب اقتصادی ذکر شده در سوال اولیه است. - ستون "امتیاز نهایی" امتیازی است که هر آسیب با توجه به معیارهای ارزیابی، با استفاده از مدل IHWP کسب کرده است. این امتیاز بین ۰ تا ۱ است و هرچه به ۱ نزدیک‌تر باشد، اولویت آن آسیب بیشتر است. - ستون "رتبه" رتبه هر آسیب را نسبت به سایر آسیب‌ها نشان می‌دهد. رتبه ۱ به معنای اولویت نخست و رتبه ۱۱ به معنای اولویت آخر است. - ستون "X" میزان عضویت فازی هر آسیب در مجموعه آسیب‌های اقتصادی را نشان می‌دهد. این مقدار بین ۰ تا ۱ است و هرچه به ۱ نزدیک‌تر باشد، عضویت آن آسیب در مجموعه آسیب‌های اقتصادی بیشتر است. - ستون "I" میزان عدم عضویت فازی هر آسیب در مجموعه آسیب‌های اقتصادی را نشان می‌دهد. این مقدار نیز بین ۰ تا ۱ است و هرچه به ۱ نزدیک‌تر باشد، عدم عضویت آن آسیب در مجموعه آسیب‌های اقتصادی بیشتر است. با توجه به این جدول، می‌توان دریافت که "فقر و نابرابری درآمدی" با امتیاز نهایی ۰.۸۲ و رتبه ۱، اولویت نخست از میان آسیب‌های اقتصادی است. در مقابل، "کمبود مهارت‌های حرفه‌ای" با امتیاز نهایی ۰.۵۴ و رتبه ۱۱، کمترین اولویت را از میان آسیب‌های اقتصادی دارد. این جدول می‌تواند به تصمیم‌گیرندگان و سیاست‌گذاران کمک کند تا بر اولویت‌ها و راهبردهای اقتصادی متمرکز شوند و منابع محدود را به درستی هدف‌گذاری کنند.

جدول ۶. اولویت‌بندی و رتبه‌بندی آسیب‌های اقتصادی به روش IHWP

آسیب اقتصادی	امتیاز نهایی	رتبه	X	I
فقر و نابرابری درآمدی	۰.۸۲	۱	۰.۷۲	۰.۱۵
بیکاری و فقدان فرصت‌های شغلی	۰.۷۹	۲	۰.۶۸	۰.۲۱

۰.۲۶	۰.۶۲	۳	۰.۷۵	بیکاری جوانان و زنان
۰.۳۲	۰.۵۹	۴	۰.۷۱	ناامنی اقتصادی
۰.۳۷	۰.۵۵	۵	۰.۶۸	اقتصاد تک محصولی یا وابستگی
۰.۴۱	۰.۵۳	۶	۰.۶۶	ضعف زیرساخت‌های اقتصادی
۰.۴۵	۰.۵۱	۷	۰.۶۴	کمبود سرمایه‌گذاری و رکود
۰.۴۸	۰.۴۹	۸	۰.۶۲	مهاجرت نیروی کار و فرار مغزها
۰.۵۲	۰.۴۶	۹	۰.۵۹	ضعف بخش کشاورزی و روستایی
۰.۵۵	۰.۴۳	۱۰	۰.۵۷	فقدان تنوع اقتصادی
۰.۵۸	۰.۴۱	۱۱	۰.۵۴	کمبود مهارت‌های حرفه‌ای

نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان داد که تحقق پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه بیش از هر چیز نیازمند کاهش نابرابری‌های درآمدی، افزایش امنیت شهری، تقویت سرمایه اجتماعی و ارتقای کیفیت زندگی ساکنان است. بررسی داده‌ها نشان داد شاخص‌هایی چون رضایت از زندگی، امید به زندگی، احساس تعلق به شهر، دسترسی به خدمات درمانی و آموزشی و تنوع فرهنگی در سطح بالاتری از حد متوسط قرار دارند، در حالی که شاخص‌هایی همچون ضریب جینی درآمد، تفاوت درآمد میان گروه‌های قومی، میزان جرائم و ناامنی شهری و دسترسی به مسکن مناسب در وضعیت نامطلوبی قرار گرفته‌اند. این یافته‌ها بیانگر شکاف میان ابعاد مثبت و منفی پایداری اجتماعی در شهر است و نشان می‌دهد که سیاست‌گذاری‌ها باید بر کاهش آسیب‌های اقتصادی و اجتماعی و در عین حال حفظ و تقویت شاخص‌های مطلوب تمرکز کنند.

یافته‌های پژوهش حاضر هم‌راستا با دیدگاه‌هایی است که بیان می‌کنند شهرهای جدید ایران با وجود طراحی اولیه برای کاهش فشار جمعیتی کلانشهرها، به دلیل نبود برنامه‌ریزی جامع در ابعاد اجتماعی و اقتصادی با ناکامی مواجه شده‌اند (1). به طور خاص، ضعف در انتقال صنایع از مادرشهرها و کمبود زیرساخت‌های اشتغال‌زایی موجب افزایش بیکاری و وابستگی اقتصادی این شهرها شده است (19). همچنین بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که شهرهای جدید همچون سهند و پردیس نیز با شرایط مشابهی مواجه بوده‌اند، به طوری که شاخص‌های پایداری در بسیاری از ابعاد در سطح پایینی قرار داشته است (Shakarmi, 2023 #273794). این هم‌پوشانی نتایج نشان می‌دهد که مسئله اصلی در شهرهای جدید، نه در اهداف تأسیس آن‌ها، بلکه در ضعف سیاست‌های اجرایی و مدیریت شهری نهفته است.

یکی از مهم‌ترین نتایج این تحقیق، تأکید بر نقش سرمایه اجتماعی و انسجام فرهنگی در تقویت پایداری اجتماعی بود. داده‌ها نشان دادند که افزایش اعتماد اجتماعی، مشارکت داوطلبانه، مشارکت سیاسی و تقویت شبکه‌های اجتماعی می‌تواند تا حد زیادی آسیب‌پذیری اجتماعی را کاهش دهد. این نتیجه همسو با پژوهش‌هایی است که سرمایه اجتماعی را عاملی تعیین‌کننده در کاهش میزان آسیب‌پذیری در جوامع مختلف معرفی کرده‌اند (Zielińska-Szczepkowska, 2021 #273810). برای نمونه، تجربه ژاپن نشان داد که سرمایه اجتماعی پیوندی و شبکه‌های مشارکتی توانسته‌اند اثر بلایای طبیعی را کاهش دهند و تاب‌آوری اجتماعی را ارتقا دهند (20). بنابراین در شهر جدید اندیشه نیز می‌توان با تقویت شوراهای محلی، گسترش انجمن‌های مدنی و ایجاد بسترهای مشارکت اجتماعی، بنیان‌های پایداری اجتماعی را تحکیم کرد.

از منظر امنیت اجتماعی نیز نتایج این پژوهش بیانگر آن بود که جرائم و ناامنی در محلات مختلف شهر جدید اندیشه از شاخص‌های مهم تهدیدکننده پایداری اجتماعی است. این یافته با مطالعاتی که بر رابطه میان جرم‌خیزی و حاشیه‌نشینی تأکید داشته‌اند، هم‌راستا است (21). همچنین ادبیات مرتبط نشان می‌دهد که ضعف سرمایه اجتماعی، عدم احساس تعلق به مکان و بی‌اعتمادی نهادی می‌تواند زمینه‌ساز افزایش بروز آسیب‌های اجتماعی باشد (22؛ Shoa Kazemi, 2014؛ #273796). بدین ترتیب، توجه به طراحی شهری مبتنی بر امنیت محیطی، ارتقای روشنایی فضاهای عمومی و تقویت نظارت اجتماعی می‌تواند از جمله راهبردهای کارآمد در این حوزه باشد.

از بعد اقتصادی، یافته‌ها نشان داد که فقر، بیکاری و نابرابری درآمدی همچنان از مهم‌ترین چالش‌های پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه محسوب می‌شوند. این نتیجه مشابه با پژوهش‌هایی است که فقر و نابرابری را اولویت نخست در میان آسیب‌های اقتصادی شهرهای جدید معرفی کرده‌اند (17؛ Mohseni, 2020؛ #273787). علاوه بر این، مهاجرت‌های درون‌شهری و نبود تنوع اقتصادی در شهرهای جدید، وضعیت را بغرنج‌تر ساخته است (16). به همین دلیل، توانمندسازی اقتصادی ساکنان، توسعه مشاغل خرد و خانگی، جذب سرمایه‌گذاری در صنایع پاک و ارائه آموزش‌های کارآفرینی به‌ویژه برای زنان و جوانان می‌تواند مسیر تحقق پایداری اجتماعی را هموار سازد (18؛ Korah, 2020؛ #273800).

همچنین یافته‌های تحقیق بیانگر اهمیت دسترسی به خدمات عمومی و کیفیت زندگی در تقویت پایداری اجتماعی بود. شاخص‌هایی مانند دسترسی به مدارس و مراکز آموزشی، دسترسی به مراکز بهداشتی و درمانی، و کیفیت محیط زندگی از نظر شهروندان در سطح مطلوب‌تری قرار داشتند و به‌طور مستقیم بر رضایت از زندگی و امید به آینده اثرگذار بودند. این یافته با دیدگاه‌هایی همسو است که کیفیت محیط شهری را یکی از مؤلفه‌های کلیدی توسعه پایدار معرفی می‌کنند (23؛ Zamani, 2018؛ #273802). به ویژه در شرایطی که طراحی معماری و شهرسازی متناسب با شرایط اقلیمی و فرهنگی صورت گیرد، می‌توان کیفیت زندگی را ارتقا داد (14؛ Hajian Zeidy, 2022؛ #273778).

از سوی دیگر، یافته‌ها حاکی از آن بود که هویت فرهنگی و میراث تاریخی نقش مهمی در احساس تعلق ساکنان به شهر دارند. در حالی که افزایش تعداد جاذبه‌های تاریخی اولویت کمتری داشت، حفاظت از میراث فرهنگی و برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری به‌عنوان عوامل تقویت‌کننده هویت و انسجام اجتماعی شناخته شدند. این نتیجه با پژوهش‌هایی هم‌راستا است که بر ضرورت حفظ میراث فرهنگی به‌عنوان بخشی از پایداری اجتماعی تأکید کرده‌اند (24؛ Zaina, 2022؛ #273808). بنابراین، سیاست‌های شهری باید فراتر از توسعه کالبدی صرف، به ابعاد فرهنگی و اجتماعی نیز توجه کنند تا حس تعلق و هویت مشترک در میان ساکنان تقویت شود (15).

در یک نگاه کلان، نتایج این پژوهش با مطالعات جهانی نیز انطباق دارد. برای نمونه، تجربه شهرهای جدید در آفریقا و آسیا نشان داد که بی‌توجهی به ابعاد اجتماعی و فرهنگی موجب کاهش جذابیت این شهرها برای سکونت شده است (3؛ Nguyen, 2022؛ #273805). همچنین در کشورهایمانند لهستان و قطر، استفاده از فناوری‌های نوین و برنامه‌ریزی‌های هوشمند در مدیریت شهری توانسته تا حد زیادی بر مشکلات اجتماعی و اقتصادی غلبه کند (11؛ Zaina, 2022؛ #273808). این تجربیات نشان می‌دهد که برای ارتقای پایداری اجتماعی، باید ضمن توجه به زمینه‌های بومی، از تجارب موفق جهانی نیز بهره گرفت.

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که دستیابی به پایداری اجتماعی در شهر جدید اندیشه نیازمند یک رویکرد جامع و چندبعدی است که بر عدالت اجتماعی، ارتقای امنیت، توانمندسازی اقتصادی، تقویت سرمایه اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی و حفظ هویت فرهنگی تأکید دارد. این راهبردها می‌توانند نه تنها به کاهش آسیب‌های اجتماعی-اقتصادی بینجامند، بلکه مسیر توسعه پایدار و متوازن را برای شهرهای جدید ایران هموار کنند.

این پژوهش با وجود دستاوردهای ارزشمند خود، با محدودیت‌هایی نیز روبه‌رو بوده است. نخست، تمرکز پژوهش بر شهر جدید اندیشه امکان تعمیم مستقیم نتایج به سایر شهرهای جدید ایران را محدود می‌کند. دوم، استفاده از پرسشنامه و روش‌های خوداظهاری ممکن است با خطای ذهنی یا سوگیری پاسخ‌دهندگان همراه بوده باشد. سوم، محدودیت زمانی و منابع مالی موجب شد برخی شاخص‌های کیفی همچون مصاحبه‌های عمیق‌تر با گروه‌های مختلف ذی‌نفعان کمتر مورد توجه قرار گیرد. همچنین، شرایط اجتماعی و اقتصادی متغیر در کشور می‌تواند بر پایداری نتایج تأثیرگذار باشد.

پژوهش‌های آینده می‌توانند با رویکرد مقایسه‌ای بین چند شهر جدید، ابعاد گسترده‌تری از پایداری اجتماعی را بررسی کنند. همچنین انجام مطالعات طولی به منظور رصد تغییرات در طول زمان می‌تواند دید دقیق‌تری از روند پایداری اجتماعی فراهم کند. ترکیب روش‌های کمی و کیفی، به‌ویژه بهره‌گیری از تحلیل شبکه‌های اجتماعی و مصاحبه‌های عمیق با گروه‌های مختلف ساکنان، می‌تواند تصویری جامع‌تر از آسیب‌ها و ظرفیت‌ها به دست دهد. علاوه بر این، توجه به اثرات فناوری‌های نوین و هوشمندسازی شهرها در ارتقای پایداری اجتماعی موضوعی است که می‌تواند در پژوهش‌های آتی دنبال شود.

در سطح اجرایی، لازم است سیاست‌گذاران شهری بر کاهش نابرابری‌های درآمدی و ایجاد فرصت‌های شغلی پایدار تمرکز کنند. همچنین برنامه‌ریزی برای ارتقای امنیت محلی، تقویت سرمایه اجتماعی از طریق شوراهای محلی و انجمن‌های مدنی، و گسترش دسترسی برابر به خدمات آموزشی، بهداشتی و حمل‌ونقل ضروری است. حفظ میراث فرهنگی و برگزاری رویدادهای فرهنگی و اجتماعی می‌تواند احساس تعلق شهروندان را تقویت کند. در نهایت، مشارکت فعال شهروندان در تصمیم‌گیری‌ها و شفافیت در مدیریت شهری باید به عنوان اصول محوری در سیاست‌گذاری‌های شهری در نظر گرفته شود تا مسیر تحقق پایداری اجتماعی هموار گردد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش به ما یاری رساندند تشکر و قدردانی می‌گردد.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

خلاصه مبسوط

Extended Abstract

Introduction

Social sustainability has increasingly become a core dimension of sustainable urban development, particularly in the context of newly developed towns that face rapid population growth, social fragmentation, and structural imbalances. In Iran, new towns such as Andisheh were designed to mitigate the pressure on metropolitan areas like Tehran by providing residential, economic, and cultural opportunities. However, these towns have often faced challenges related to governance inefficiencies, lack of social cohesion, income inequalities, and limited economic opportunities (1, 2). Previous studies highlight that social sustainability requires attention not only to economic and physical infrastructures but also to cultural identity, social capital, and citizen participation (3, 4).

Urban sustainability literature underscores that new towns, while initially envisioned as solutions to over-urbanization, frequently experience social vulnerabilities, including inadequate access to services, weak civic engagement, and crime-related insecurities (7, 21). For instance, Sahand New Town and Pardis New Town studies indicate that the absence of effective long-term planning and weak governance structures exacerbate the socio-economic vulnerabilities of residents (12, 13). Furthermore, international experiences confirm that similar patterns exist in other regions, as seen in Seoul's new towns, where despite the presence of strong housing policies, social cohesion remains fragile (10), and in Ghana, where governance failures hindered new town projects (25).

Beyond governance, environmental and cultural dimensions also shape social sustainability. Research in Iran emphasizes the role of architectural and climatic design in influencing quality of life (14, 26). Similarly, cultural preservation and identity maintenance are considered crucial in building sustainable communities (24, 27). In Europe, revitalization of small towns through cultural heritage has been demonstrated as a strategy to overcome socio-economic crises (11). At the same time, comparative studies show that disaster risk and environmental vulnerabilities intersect with social structures, amplifying inequalities in less resilient societies (20, 28).

Given these multidimensional perspectives, this study investigates the socio-economic vulnerabilities of Andisheh New Town to formulate strategies that foster social sustainability. Specifically, it identifies and prioritizes social and economic challenges, examines their relative importance, and provides practical recommendations for policymakers. By integrating residents' perspectives with expert insights, the research addresses both subjective perceptions and objective indicators, aiming to bridge the gap between theory and urban policy implementation (9, 29).

Methods and Materials

This study employed an applied and descriptive-analytical design. Data collection was based on both documentary review and field surveys. The statistical population consisted of residents of Andisheh New Town, numbering 116,062 according to

the 2016 census. Using Cochran's formula with a 95% confidence level and a 5% error margin, 384 participants were selected as the sample. The field data were collected through structured questionnaires covering economic, social, cultural, and infrastructural indicators of sustainability. To validate and refine social sustainability indicators, a two-stage Delphi method was conducted with experts. In the first round, experts generated a list of possible indicators, which were consolidated and then ranked in the second round. For quantitative analysis, descriptive statistics, one-sample t-tests, Kruskal-Wallis tests, and the IHWP prioritization model were applied to rank socio-economic vulnerabilities.

Findings

The findings demonstrated that income inequality, unemployment, and inter-ethnic income disparities were among the most significant economic vulnerabilities in Andisheh New Town. The Gini coefficient indicated below-average performance compared to desirable thresholds, while the percentage of population below the poverty line was evaluated at a medium level. In the social domain, indicators such as social trust, citizen participation in elections, and voluntary group activities were assessed as average, whereas diversity in ethnicity and culture scored relatively high. Conversely, crime rates and insecurity in specific neighborhoods scored lower than the midpoint, highlighting critical social sustainability threats.

Regarding access to services, residents reported high levels of satisfaction with healthcare facilities (mean above 4.5 on a five-point scale) and educational access (mean 4.0). Public spaces and cultural facilities received mid-level scores, while access to affordable housing and transportation services scored lower. Life satisfaction and hope indicators were above average, with life expectancy scoring particularly high (mean 4.6). Cultural identity and heritage preservation activities were recognized as important, although increasing the sheer number of heritage sites was not perceived as a high priority.

The IHWP model ranking showed that the most urgent social vulnerabilities were inequality and deprivation (score 0.85), social insecurity (0.81), and weak social capital (0.79). In terms of economic vulnerabilities, poverty and income inequality ranked highest (0.82), followed by unemployment (0.79) and youth and female unemployment (0.75). On the other hand, lack of professional skills and weak agricultural sectors were ranked lowest among the economic concerns. Statistical tests confirmed that strategies such as reducing the Gini coefficient, lowering ethnic income gaps, reducing urban crime, and enhancing social trust and civic participation were statistically significant at $p < 0.05$.

Discussion and Conclusion

The results of this study confirm that achieving social sustainability in Andisheh New Town requires addressing socio-economic vulnerabilities in an integrated manner. Reducing income inequality and poverty emerged as primary goals, aligning with previous studies emphasizing distributive justice and economic empowerment as foundations of sustainable urban life (17, 30). Furthermore, the high priority given to enhancing security and reducing crime reflects broader urban studies which link social disorganization and weak cohesion with increased urban insecurity (7, 22).

The importance of social trust and participation resonates with findings that communities with higher levels of bonding and bridging social capital exhibit stronger resilience to crises (11, 20). In this sense, policies that encourage local councils, NGOs, and voluntary organizations can directly strengthen the social fabric. Cultural identity also plays a central role, as residents emphasized heritage preservation and cultural activities as strategies to sustain belonging and cohesion, confirming research that links cultural continuity with urban resilience (15, 24).

Infrastructure access, particularly healthcare and education, was positively evaluated, which suggests that investments in these areas have contributed to satisfaction and life quality. Yet, weaknesses in affordable housing and public transport reflect systemic gaps similar to those observed in other new towns (12, 13). Comparative experiences, such as Seoul's new towns (10)

and African urban projects (3), illustrate that without addressing socio-economic vulnerabilities, physical infrastructure alone cannot guarantee social sustainability.

In conclusion, the study underscores that social sustainability in Andisheh New Town can be achieved through multi-dimensional strategies: reducing inequalities, empowering vulnerable groups, enhancing security, strengthening social capital, ensuring equitable access to services, and preserving cultural identity. These approaches not only mitigate socio-economic vulnerabilities but also provide a pathway for balanced and resilient urban development in Iran's new towns.

References

1. Parizadi T, Bigdeli L. Strategic Planning for Sustainable Development of Andisheh New Town. *Sustainable City Quarterly*. 2018;1(1):57-75.
2. Ainy M, Zabihi H, Zarabadi ZSS. Providing an Evaluative Model of the Challenges of the Urban Management System in Iranian New Towns Based on the Interpretive Structural Modeling (ISM) Approach. *Bagh-e Nazar Scientific Journal*. 2019;16(75):33-46.
3. Van Noorloos F, Kloosterboer M. Africa's new cities: The contested future of urbanisation. *Urban Studies*. 2018;55(6):1223-41.
4. Mahmoudi A, Pourmahmoud S, editors. *Social Sustainability 2016*.
5. Sugandha, Robert F, Paola F. The social sustainability of smart cities: A conceptual framework. *City, Culture and Society*. 2022;29.
6. Khazarlou A, Karimi R. Assessing Threats and Vulnerability of Andisheh New Town with a Passive Defense Approach. *Geographical Information Scientific-Research Quarterly*. 2022;32(128):175-88.
7. Shoa Kazemi M, Momeni Javid M. *Emerging Social Pathologies*: Avaye Noor Publications; 2014.
8. Meshkini A. Evaluation of the Sense of Place Belonging Among New Residents; Case Study: Hashtgerd New Town. *Geographical Space Quarterly*. 2014;14(48):41-56.
9. Zarghani M, Bakhshi A, Hajian Zeidy M, Rasouli SH. Relationship Between Geographical-Environmental Factors and Job Stress of Employees of Large Construction Projects (Case Study: Iranmal Tehran). *Geography (Regional Planning)*. 2022;12(4):617-35.
10. Choi CG, Lee S, Kim H, Seong EY. Critical junctures and path dependence in urban planning and housing policy: A review of greenbelts and New Towns in Korea's Seoul metropolitan area. *Land Use Policy*. 2019;80:195-204.
11. Zielińska-Szczepkowska J, Jaszczak A, Žukovskis J. Overcoming Socio-Economic Problems in Crisis Areas through Revitalization of Cittaslow Towns. Evidence from North-East Poland. *Sustainability*. 2021;13(14):7984.
12. Shali M, Mahamad Khosroshahi SM, Joudi P. Assessing the Status of Sustainable Urban Development Indicators in Sahand New Town. *Geography and Planning Journal*. 2024;28(87):285-304.
13. Shakarmi K, Shokouhi M. Strategic Planning for the Development of New Towns in Iran (Case Study: Pardis New Town). *Geographical Landscape Journal*. 2023;18(65):141-54.
14. Jahanbakhsh H. Study about realizability situation and utilization contexts of water sensitive urban design. *International Journal of Architecture and Urban Development*. 2017;7(4):41-8.
15. Jahanbakhsh H, Daneshjoo F, Sheibani N, Sheibani H. Analyzing the Characteristics of Architecture and the Structure of 'Urban Design in 'Arsen-e Zandieh', Shiraz. *Iranian Urban Design Studies*. 2025;1(2):321-44.
16. Kinossian N. Planning strategies and practices in non-core regions: A critical response. *Eur Plan Stud*. 2017;26:365-75.
17. Parvin S, Kalantari A, Safari MR, Mazrae A. Intra-Urban Migration and the Possibility of Social Pathologies Formation. *Journal of Social Security Studies*. 2013;35:385-418.
18. Ramdhani H, Subekti VS. Dynamic Local Political Elite in Process for Proposing Regional Expansion. *JIP (Journal of Governmental Sciences): Study of Government and Regional Politics*. 2020;5(1):1-11.
19. Sadeghe Sabery MJ, Zahedi Yegane A, Hajian Zeidy M, Ghadarjani R. Evaluation of quality of life in the Paradise neighborhood Mehr Housing Case with emphasis on sustainable development in Hamedan. *Journal of Geography and Environmental Studies*. 2018;7(27):1-24.
20. Ramli WA, Nor Eliza B, Zulkifli bin Muhammad TA, Yusop Shazwin M. Disaster Risk Management: An Overview of Disaster Risk Assessment in Asean Countries, Sustainability Management Strategies and Impact in Developing Countries Community. *Environment and Disaster Risk Management*. 26. Bingley: Emerald Publishing Limited; 2022. p. 15-27.
21. Hataminejad H, Mahdi A, Mahdian M. A Perspective on Criminality and the Grounds for Crime in Marginalized Neighborhoods. *Geographical Research Quarterly*. 2014(1).
22. Arshad L, Darvishi Fard AA. Social Disorganization and the Possibility of Social Pathologies Formation. *Social Work Research Quarterly*. 2014;1(9):103-36.
23. Heidari S, Sharples S. A comparative analysis of short-term and long-term thermal comfort surveys in Iran. *Energy and Buildings*. 2002;34(6):607-14.
24. Zaheri M, Saremi HR, Hajian Zeidy M. Measuring the Impact of Technology Components on Islamic-Iranian Culture to Build New Sustainable Urban Settlements in Dorud. *Geography (Regional Planning)*. 2022;13(1):359-73.
25. Korah PI. Exploring the emergence and governance of new cities in Accra, Ghana. *Cities*. 2020;99:1026-39.
26. Hajian Zeidy M, Sufinejad A, Ghafourian M, Hemmatian N. Analysis of Iranian Houses in First Pahlavi Period with Architectural Aesthetics Role (Case Study: Amir Asefi's House in Sanandaj). *Tobacco Regulatory Science*. 2022;8(1):1782-96.

27. Zaina SM, Fadli F, Hosseini SM. Evaluation of smart irrigation systems in hot-arid climates for green roofs and walls: case of Doha, Qatar. *Smart and Sustainable Built Environment*. 2022;11(2):346-67.
28. Nguyen, Schinckus DSCPCT. Asymmetric Effects of Global Uncertainty: the Socioeconomic and Environmental Vulnerability of Developing Countries. *Fulbright Review of Economics and Policy*. 2022;2(1):92-116.
29. Mozgāni P, Jahānshāhlou L, Hosseinzādeh Lotfi F, Rajabi A. *Urban Research and Planning Journal*. Urban Research and Planning Journal. 2023;14(55):285-300.
30. Mohseni M. *Sociology of Social Deviance*: Tahouri Publisher; 2020.